

2025-2026-окуу жылы үчүн
Кыргызстан тарыхы боюнча экзамендик билеттер
9-класс

1-билет

1. Тарыхта «кыргыз» этнониминин биринчи жолу эскерилиши. Теңир-Тоо – кыргыздардын байыркы мекени.
2. Кыргызстанда Совет бийлигинин орношу.

2-билет

1. Сактар – байыркы талаа көчмөндөрү.
2. Эгемендүү Кыргыз Республикасынын жарыяланышы. Кыргыз Республикасынын мамлекеттик көз карандысыздыгы жөнүндө Декларациянын кабыл алынышы (1991-ж. 31 август).

3-билет

1. Усун мамлекети.
2. Россияга алгачкы кыргыз элчилеринин барышы. Атаке бий.

4-билет

1. Дабан мамлекети.
2. Кыргызстан 1945-1964-жж. И. Раззаков.

5-билет

1. Кыргызстандын аймагындагы таш жана коло доорунун эстеликтери.
2. Улуу Ата Мекендик согуш мезгилиндеги кыргызстандык жоокерлердин эрдиктери.

6-билет

1. Кыргыздардын Борбордук Азияда үстөмдүк кылуу үчүн күрөшү. Барсбек (VII-VIIIк.).
2. Совет бийлиги мезгилиндеги Кыргызстандын өнөр жайы.

7-билет

1. Кыргыз Улуу Дөөлөтү. Алп Сол.
2. Совет бийлигинин агрардык саясаты: коллективдештирүү жана көчмөндөрдүн отурукташууга өтүшү.

8-билет

1. X–XII к. башындагы Кыргызстан (Карахандар мамлекети. Кара- кытайлар жана наймандар).
2. Эгемендүү Кыргыз Республикасынын мамлекеттик символдору жана Конституция.

9-билет

1. Эне-Сай кыргыздарынын коомдук-саясий түзүлүшү, чарбасы жана маданияты.
2. Кыргыз Советтик Социалисттик Республикасынын түзүлүшү. Ж. Абдрахманов, А. Орозбеков, А.Сыдыков.

10-билет

1. Орто кылымдардагы Кыргызстан (XIII к. экинчи жарымы – XIV к.). Хайду мамлекети.
2. Улуу Ата Мекендик согуштан кийинки Кыргызстандын эл чарбасын калыбына келтирүү жана өнүктүрүү (1945-1964-жж.).

11-билет

1. Түндүк Кыргызстандын Россияга кошулушу. Шабдан баатыр. Байтик баатыр.
2. Совет доорундагы Кыргызстандагы билим берүү жана илим.

12-билет

1. Кыргыздардын Кокон хандыгынын басып алуучулук саясатына каршы күрөшү. Ажы бий. Кубат бий. Тайлак баатыр.
2. Совет доорундагы Кыргызстандын маданиятынын өнүгүшү. Г. Айтиев, Б. Бейшеналиева, О. Мануйлова, С. Чуйков.

13-билет

1. Хунндар – түрк элдеринин ата-бабалары.
2. Тоталитардык режимдин күчөшү. Массалык репрессиялар. «Ата-Бейит». К. Тыныстанов менен Ж. Абдрахмановдун коомдук-саясий ишмердүүлүгү.

14-билет

1. Кыргыз элинин калыптанышы (XVIк.). Мухаммед Кыргыз.
2. Кара-Кыргыз автономиялык облусунун түзүлүшү.

15-билет

1. 1873-1876-жж. элдик көтөрүлүш. Исхак Асан уулу (Полот хан).
2. Кыргыз Республикасынын эл аралык байланыштары жана тышкы саясаты.

16-билет

1. Түрк каганаттары жана алардын мураскерлери.
2. Түштүк Кыргызстан жана Кокон хандыгы. Курманжан Датка — «Алай ханышасы».

17-билет

1. Падышалык Россиянын Кыргызстандагы жер саясаты (XIX к. экинчи жарымы – XX к. башы).
2. Кокон хандыгынын жоюлушу.

18-билет

1. VII к. 30-80-жж. Эне-Сайдагы Кыргыз мамлекетинин эл аралык мамилелери.
2. Анжиян көтөрүлүшү. Мадали Эшен, Зияддин Максым уулу.

19-билет

1. Махмуд Кашгари жана Жусуп Баласагындын мурастары.
2. Кыргыз элинин 1916-жылдагы улуттук-боштондук кыймылы. "Үркүн".

20-билет

1. Кыргызстандын алгачки тарыхчылары жана агартуучулары. Осмоналы Сыдык уулу, Б. Солтоноев, И. Арабаев.
2. "Кайра куруу" жылдарындагы Кыргызстан.

21-билет

1. Түндүк Кыргызстандагы уруулар аралык чыр-чатактар. Боромбай бий. Ормон хан.
2. Эгемендүү Кыргызстандагы билим берүү, илим жана маданияты.

22-билет

1. Моголистан мамлекети.
2. Улуу Ата Мекендик согуш жылдарындагы Кыргызстандын экономикасы. Фронтко жардам.

23-билет

1. Жаңгер кожо жана Суранчы бийдин боштондук кыймылы.
2. «Өнүккөн социализм» жылдарындагы Кыргызстан (1965-1985-жж.). Т. Усубалиев.

24-билет

1. Кокон хандыгынын тарыхындагы кыргыз башкаруучуларынын ролу. Акбото бий, Кубат бий, Нусуп бий, Алымбек Датка.
2. Кыргызстандагы Жарандык согуш жана анын өзгөчөлүктөрү (1918-1920-жж.).

25-билет

1. Улуу Жибек жолу жана Кыргызстан.
2. Кыргызстан демократиялык өнүгүүнүн жаңы этабында. Кыргызстандын эл жазуучулары: М. Элебаев, Т. Касымбеков, Б.Жакиев.